

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

Quæst. I. An Deus odium proprium abominationis erga peccatum habeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

QVÆSTIO I.

An Deus odium proprium abominationis erga peccatum habeat?

Proponit questio contra Aureolum plures liberos
erga creatura affectus proprietate sermonis Deo
conuenire, neque è liberorum prædicato esse à Deo
proprietate sermonis ablegandos, & metaphoricè so-
lum admittendos: vt ille aiebat locis citatis disput. 3.
pro constitutione actuum liberorum Dei ab ipso ad-
iuncta per extrinsecos effectus: solumque disputa-
tur an ex speciali alia ratione in odio abominatio-
nis repecta Deo erga peccata repugnet, sicuti & de
aliis specialibus fugæ enumeratis affectibus deinceps
disputabitur.

CERTAMEN I.

*Odium abominationis erga peccatum
proprietate sermonis conuenit
Deo.*

1. Prima sententia Deo erga peccatum odium pro-
prium abominationis negat: quia voluntas diui-
na ad complacentiam, & amorem obiectorum determi-
nata est, ac proinde omnis ab obiecto quouis fuga re-
pugnat: ita ille in 1. d. 40. art. 1. propos. & 2. d. 41. art. 3.
propos. 4. d. 46. q. 1. art. 2. propos. 2. cui sententia, & ra-
tioni consensit Henricus in summ. art. 46. q. 3. verum ra-
tio est prorsus inepta: siquidem ex eo, quod Deus ad
amorem vtique ex fua infinita bonitate determinatus sit
inferitur potius ad mali displicentiam, auersionem, &
odium, vt potè bonitati contrarium, determinatum esse
deberet: inde odium proprium peccati necessarium Deo
esse, ac non liberum communiter à Theologis inferitur,
imò verò, vel bonitas infinita Dei determinat Deum ad
alia, non ita bona obiecta quæcunque illa sint, aman-
da, vel secus: si postremum horum consequentia dam-
natur: si primum inferitur amoris sui necessarii toto (vt
sic loquar) eodemque impetu æque in omnia ferri: qua-
re non solum æque omnia vehementer amare (vnde
non solum non amare liberè propriè loquendo hi facile
admittunt) verum nec liberè creata efficere, quod meri-
to, vt potè rationi naturali, & sacris dogmatibus aduer-
sum iidem reuocant. Secundo inferitur Deum necessario
amare peccatum contra fidem: si enim ex amore infinitæ
sue bonitatis ad hoc etiam amandum determinatus
non manet: ergo neque ad propriæ abominationis
odium erga ipsum negationem: patet: quia eiusmodi
negatio, nec amoris Dei erga peccatum, quod non esse
in Deo, imò nec possibilem admittis: nec amoris Dei erga
peccatum contradicens formaliter, & proximè aut re-
motè, & virtualiter apponit. Addit Aureolus odium, &
fugam à malo iniquitatem Deo indignam asserre:
quod non probat, falsumque ex dicendis constabit. Ej-
dem sententiæ Durandus in 4. d. 17. q. 7. num. 10. vt vide-
tur multis, & expressè etiam Sanct. Thom. 1. contra
gentes c. 96. maxime à med. Dei in peccatum non pro-
priè, sed similitudinè: odium admittens: vbi Ferrara
& Capreol. in 1. d. 45. art. 1. conclus. 8. & Author opus-
culi de prædestinatione falso Sanct. Thom. adscripti ca-
pit. 7. sub init. Nazarius prima parte, quæst. 20. arti-
culo 1. à columna 2. Horum rationibus certamine 2.
occurritur.

2. Dicendum est: Deus proprium odium abominatio-

nis erga peccatum habet: ita expressè S. Thom. 1. p. 2. q. 9.
art. 2. ad 4. affectus alios iræ, timoris ob speciales im-
perfectiones cuiusque simpliciter Deo negans: odium
verò simpliciter erga peccatum admittens q. 23. art. 3.
ad 1. & 1. d. 19. art. 5. consonat q. 28. de veritate anima
corp. sub fin. & 3. cont. gent. cap. 17. rat. 2. Richardus 2.
d. 32. art. 1. q. 1. ad 1. Argentina q. vnart. 4. ante med. ma-
lina 1. part. q. 20. art. 1. fine. Valquez d. 84. cap. 3. Suarez 1.
de attributis cap. 7. n. 5. Arrubal cit. q. 20. num. 6. Huet
tract. 2. d. 20. cap. 4. sub init. Ruiz de volunt. 5. d. 1. c. 1.
n. 16. Ariaga d. 25. sect. 4. Ioann. Prepos. q. 19. art. 5. effi-
etiam Magistri sentent. in 3. d. 32. cap. ult. & reliquorum
Theologorum, atque æstimo omnium Patrum, afferen-
tium simpliciter Deum, & peccatum & peccatores, saltem
qua tales, simpliciter, & absolute odisse. Probat ex scrip-
tura Psal. 44. *Odisti iniquitatem. Plalms. Iniquitatem odio
habui. Prouerb. 6. sex sunt, quæ odit Dominus & spiritum
detestatur anima eius. Sap. 13. quoniam odibilia tibi opera fa-
ciebant: & 14. similiter odio est Deo impietas & impietas eius.*
Iudith. 5. *Deus illorum odio iniquitatem.* Ecclesi. 15. *Non
dixeris per Deum abesse: quia enim odit ne feceritis: post
verbum vnum. Omne excruciatum erroris odit Dominus.*
Isa. 1. *Solemnitates vestras odit anima mea.* cap. 66.
Ego Dominus odio habens rapinam in holocaustis. Hieron.
44. *Nolite facere verbum abominationis huius (scilicet)
quam odit.* Prouerb. 8. *Arrogantiam, & superbiam
os bilingue detestatur.* cap. 15. *Abominatio est Dominus inani-
pij.* Zachariæ 8. *Omnia hæc sunt, quæ odi, dicit Dominus.*
Matth. iuxta versionem 70. apud Hieronymum, ad eum lo-
cum: *Omnia quæ odiam faciebatis; & 1. Paralipom. 2.
displacuit autem Deo quod iniustus erat.* Ecclesi. 6. *Dis-
plicet autem Deo infidelis, & iniusta promissio.* Constat
to omni loca plura, quibus Deus abominari, & odisse
peccatores, ac male, seu prae operantes testatur: ne
inutiliter repetantur: siquidem rigidos Theologorum
sensus q. 2. examinandus est: quare, & illo syste-
ma ac Patrum & Interpretum ad ea loca recitatio pro-
stat. Ex his vero locis datis, aliisque, vel similibus,
vel æquivalentibus, præ eorum multitudine omitti, si
arguo: frequens totiesque repetita scripturæ locatio
proprietate sermonis intelligenda necessaria est: vbi nec
scripturæ testimoniis clarius aduersis, ratione Theolo-
gica inrefragabili, & certe non repugnat: ex regula
veritissimi Ticonij Augustino, ac reliquis Patribus &
Theologis probata: atqui odium Dei erga peccata in-
quenter, totiesque, ac semper, & vbique sermo in-
iunctus à scriptura asseritur: ergo proprietate sermonis odium
Dei erga peccata ab ipsa asseri intelligendum est: ge-
nerale hoc principium, imò & discursum, ex eo ad
præsentem materiam deductum, confirmat ad verba Za-
char. 8. Hieronym. sic factus, in præceptis, quæ ad eum
pertinent, & sunt perspicua, non debemus quæri allego-
riam: ne iuxta comitum nodum quæramus in scriptis. Hæ-
tere omnia, & alia Patrum tam præsentem, quam sequen-
te quæstione recitanda non solum de formalis sed & de ma-
teriali peccati expressa esse constat.

3. Confirmatur ex conformibus semper huic locutio-
ni scripturæ Patrum locutionibus, ac definitionibus
Conciliorum, quæ nulloquam, nisi propriis locutionibus
ac verbis, sermonis, ac significant proprietate eorum
edite possunt; ne tota definitionum autoritas conu-
si voces earum à proprietate sermonis ad metaphoriam
& figuratas locutiones distrahere liceat. Concilium
Arausicum, à Leone Magno approbatum sic definit:
*suam voluntatem homines faciunt, non Dei. quando
faciunt quod Deo displicet: nempe peccatum, seu peccati
actionem; quam sententiam ex pluribus Patribus re-
citatimus controu. 3. de decreto concurrendi ad materiam
liberis creatis d. 2. de decreto concurrendi ad materiam
peccati q. 2. quare vnum tantum, vel alterum ex Pat-
ribus producam. Clem. Alexand. 1. Pedag. cap. 8. post mo-
dum, qui bonus est, quatenus bonus est, sequatur autem
eum, qui bonus est, quatenus bonus est, aut: qui
vult. August. in Psalms. 50. ad id. Arguam te, ait: qui
parte tibi displicet malum, quod commisisti. Deo con-
gruit. Hoc enim tibi displicet, quod & illi, spiritus ius-
tæ. Hoc enim longe à medio, & quid odiam in Esau, nisi
Sextum longe à medio, & 1. ad Simplician. q. 2. post med. &
ginale peccatum? & 1. ad Simplician. q. 2. post med. &
quid odit in homine, nisi peccatum? tract. 1. 10. in locum
verbi. finem post multa alia. Merito quippe odit, & quæ
ad regu-*

à vñula sua aris alienum, improbat vñtum. Similiter loquitur ferm. 30. de vers. Domini, & sepe alias recitandus quæst. 1. Chrysost. tom. 3. ferm. 8. de Resurrect. vers. illa. illud illa. 1. Neomenias vestras. Et sabbata vestra odi-
 anima mea: sic pendit: Et quia tandem re placere Deo potuerunt, cum ipsi diuini cultus laetitia displicent: qua ergo his propitiandis reatus spes est, quibus propitiatio ipsa veritur in peccatum? Bernard. ferm. 3. in Pentecost. sub med. Spiritus iste odit sordes, nec habitare poterit in corpore subdito peccatis: cui enim proprium est peccata repellere ipsi & proprium est peccata odire. Hac ab authoritatibus nunc sufficiant præter data. controu. 7. d. 2. & recitanda postmodum quæst. 1. Ex quibus satis clare deducitur propriè odio peccatum esse Deo, & actionem prauam, qua materialis peccati essetque ab homine procedit: cum id scriptura, Concilia, Patres adeo constanter, & frequenter afferant: nec ratio aliqua Theologica oppositum, vel leuiter, suadeat, vt eas locutiones ad improprios, metaphoricos, & figuratos sensus distrahamus: vt ex oppositum solutione constabit certam. 1. immò recitatis testimoniis rationes proprietatis odij Dei in actiones nostras prauas & peccata continetur, vt statim à ratione agendo clarebit.

4. Ergo à ratione probatur primo: quia quoties nominum à creatis ad Deum translatorum proprium aliquod significatum speciale est, quod imperfectionem nullam de se suoque formali conceptu dicat, est in creatis, quibus significantis primo imposita sunt, aliquid imperfectionis continent propriam esse in Deo acceptiorem secundum illud proprium significatum ab imperfectionibus illud in creatis comitantibus ad purum erectum perspicuum & statum in Theologia est (alioquin nihil de Deo propriè sed translative solum diceretur cum omnes voces nostræ creatis obiectis qua, ab imperfectionibus identicè etiam comitantibus suppurata non sunt significantis inuenta primum & imposita fuerint) Atque in voce odij propriè accepta est aliquod proprium significatum speciale, quod de se, ac formalitate sua nullam dicat imperfectionem ex his, quæ odio creato adinque sunt: ergo propriè, ac non translative, & figurate solum, odium dicitur de Deo: minor probatur: quia, est in odio creato, quedam sit commotio animi & inquietudo (quæ imperfectio quidem est Deo indigna) ita eo significata, aut illam odij significatum proprium, & purum, non claudit (vt argumento secundo supponebat fallo Aureolus) nempe displicentia de malo quæ omni affectui fuga generalis est: atque in peccatoribus, & in damatis etiam, dum peccatum causant, & conferunt, quæ quidem honesta, & bona de se est: item talis displicentia, qua, seu vi cuius, quis, nec gaudere villo pacto possit ex eo, quod sit, neque, vt sit velle, ac rursus ex parte sua, siue, quoad odio habentem attinet, efficaciter velle vt sit, seu velle, vt non sit quod odit: hoc autem nullum dicit imperfectionem vt patet: atque in Deo subinde inueniri potest, de facto que in Deo inueniatur erga peccata: ergo significatum proprium ab omni imperfectione excoctum vocis odij conuenit Deo: quare, & vox ipsa odij erga peccata propriè dicitur de Deo. Minor hæc proxima, quoad proximam sui partem, de se se constare diximus: quare, quoad secundum solum, quod scilicet id totum, quod speciale vocis odij significatum proprium esse dixi, Deo propriè conueniat de facto, probandum erit: eius vero partis probationes primam etiam eiusdem minoris partem, immò, & in maiori posuimus, satisque, est obiter probauimus, de superius etiam confirmabunt.

5. Prima eius partis probatio, & alterius, ac maioris etiam confirmatio data est: verbis recitatis ex Clement. Alex. etenim amor boni in eo, qui bonus est, maxime per essentiam suam, odium mali, quoad significationem latet, & connaturaliter proinde, quoad exercitium, consequitur: atque Deus bonus essentia sua est: ergo in eo amor boni, etiam extrinseci, & odium mali necessario, quoad speciem, quoad exercitium vero, connaturalissime, quare, & de facto adiunt: simillima huic est probatio secunda contenta illis August. verbis datis ex tract. 1. 10. in laudem ex eo, quod Deus est essentia sua prima regula honestarum actionum: ergo sicut Artifex bonus quivis naturalissime, quod à regula suæ artis deficit vult non esse

Cori. ph. de Orég. a Deo vno, totum II.

& factum improbatum vt & Deus. Tertia probatio: quia quilibet alicui serio, & quatenus ex ipso est, alicui vult bona, ex eo præconcepto affectu vult, vt illi mala & nocua non adint, ac de ipsi malis aduenientibus displicentiam seriam, seu odium verum, & proprium erga illa habet: atque Deus creatura rationali serio & efficaciter ex parte sua vult bona omnia honesta, & summam felicitatem: ergo ex ea voluntate præconcepta vult serio, vt ei non accident nocua, & inhonesta, summam eius felicitatem auerterentia, & impediencia: & replicetque serio ubi accidunt quod est ea propriè odisse: atque eiusmodi sunt peccata: ergo propriè odit peccata. Minor discursus huius sæpe à nobis monstrata est controu. 7. d. 3. & contr. hac 4. d. 4. consulto omisi probationem aliam huius discursus ex amore quo, & se, suam bonitatem, & perfectiones amat quarum destructiuium de se esse peccatum à nonnullis contemplatiuis, immò & Scholasticis, dicitur: quod rigore vocis dictum fallum prorsus est: neque eo rigido sensu à Doctore Catholico recipi: seu intelligi potest: sed solum per deficientiam à diuina bonitate, cuiusque regula, & voluntate, non autem, vt quid eis vilatenus nocuum, nedum destructiuium aduersari: quare eo solum sensu à nobis ex Patribus proxime dato prob. 1. & 1. discursus hic ex amore Dei erga seipsum vim potest habere. Huc spectat definitio odij. Thom. 1. 2. q. 29. art. 1. corp. fin. & in 2. d. 5. q. 1. art. 3. ad 1. ex qua 1. 2. q. 16. art. 7. ad 7. & q. 34. art. 3. ad 1. & q. 2. de verit. art. 9. corp. concludit: omne impediens à beatitudine esse odio habendum, quia nocuum: ergo, & peccatum, circa quod odium ex citata definitione versatur. Ac tandem in odium peccati propriè posse in Deo esse connaturalissime admittatur reatus culpa diuersus à reatu peccati, à tota Theologia admissus in peccato aboletur. Quarta probatio: quia ex Aristotele 1. Rhetor. cap. 4. sine odisse est velle, vt non sint ea qua odimus. Atque Deus siue sua vel altera ex rationibus, siue ex omnibus rationibus proxime datis vult non esse peccata ad Rom. 6. vt destruat corpus peccati, ad Hebr. 9. ad destructionem peccati: & peccatores, quia tales, Plal. 103. deleui peccatores à terra, & iniqui inani non sunt: ergo propriè odit peccatum Deus: continet discursum testimonium ex Bernardo recitatum num 3.

CERTAMEN II.

De libertate vel necessitate odij Dei erga peccata, & obiectorum solutiones.

1. De necessitate, aut libertate odij Dei erga peccata exactè disputatum à Doctoribus non inuenio: solum video, tanquam exploratum quid, & rei natura notissimum Dei in peccata odium prorsus necessario concipi à Deo supponi: ita vt eius naturæ, bonitatis, & perfectioni illud omittente repugnet: id quod & Clem. Alex. testimonium recitatum cert. 1. n. 3. videtur innuere, & ratione illa de contrarietate peccati cum Deo, cuiusque bonitate, & perfectionibus eorum omnium de se destructiua putatur conuinci: verum, vt cert. 1. n. 4. insinuauimus hæc ratio sensu vocum proprio, & significatu indigna Scholastico Doctore est, vt iam ostendi, vt autem omnimodam necessitatem odij peccati in Deo concludat eo rigido sensu, & significatu vocum sumi debet. Nisi enim peccatum bonitatis diuinæ, ceterarumque perfectionum, ac subinde Dei destructiuium nocuium ei propriè sit: vnde illi, secundum se, siueque intrinseca sumpto, odium peccati necessario, atque à sua voluntate prorsus inenitabiliter succrescat quod rigido vocum sensu ex ratio Doctore Scholastico indigna sit, de se patet: Nam propriè & vere destructiuium alterius ipsive nocuium solum esse potest ad alterum destructiuium, & nocuium capax: atque utriusque incapax Deus est: ergo nequit illius esse destructiuium eive nocuium vere, & propriè peccatum. Dicitur vulgo esse quatenus ex se est, peccatum verè destructiuium Dei quia in id de se tendit, si Deus destructiuium, & nocuium esset capax: ergo de se solum est destructiuium & nocuium

nocium Dei sub hypothesi impossibili & quid curā Deo erit, qui repugnantia destructionis, & nocuenti sibi intrinseca, & notissima à Deo in tuto à maligna inclinatione illa nativa peccati nostri necessario studio, & odio caueat ne peccatum sit, vel ut positum destruat: certe, quod ad sua commoda, vel incommoda attinet potius inanes & ridiculos illos nativos conatus videre deberet, quam odisse: multoque magis, quam nos ex accidentali praeuentione in tuto, ab hoste ferocissimo & truculento positiones, eius ferociam ridemus, & minas truces. Ad hanc naturalis potentia ad impossibile, adhuc conditio- nata ex parte obiecti, non vera, & propria sed chimæ- rica est: solumque esse, ut summum potest intentionalis conatus voluntatis in impossibile ut tale cognitum, sub hypothesi quod esset possibile, non autem conatus seu inclinatio, & impetus physicus: neque in Dei Omnipotentia, est, ut eius a possibilitate creaturarum independen- tiam, & inconnexione explicemus, simili conditione impossibili, quoad nos, explicemus: sed instabis ex illo Pauli ad peccatores: *Rursus crucifigentes in vobis- metipsis filium Dei*: sed deo rogo an secundum Deitatem? ne- gabis Catholicè: solum ergo est per communicationem idiomaticam ob unitatem virtutisque naturæ in persona Filij Dei, mysterio Incarnationis, & ministerio vniuersi hy- postaticè peractam.

2. Dico primo Deus libertate exercitij, & contradic- tionis, secundum se, & necessaria sibi sumptus, libere odit peccatum. Hoc autem ut probabile docet atque ab obie- ctionibus vindicat ut minimum, noster Ioannes Praposi- tus. l. p. q. 19. art. 3. d. 3. num. 3. collor. 2. ino, & aliquid amplius, siquidem Deum cum omnibus, quæ de facto habet præter odium ipsum, & de cuius libertate disputa- tur, supponit, & tamen cum libere odisse peccatum, ita ut eius potuerit odium omittit, defendit: imò nec Beatos ad odium peccati in exercitio, è visione adhuc beata ne- cessitati respondet, cum inde ad necessitatem odij similis, quoad exercitium in Deo arguitur: Porro totum Docto- ris huius argumentum & eius fundamentum fuit debili- tas, qua communiter repugnantia potentia in Deo, ut ab odio actuali peccati abistat ostenditur: ex eo nimi- rum, quod peccatum sit Dei & perfectionem eius destru- ctium cuius fundamenti debilitatem proxime ostendi- mus; sed quamvis id ad conclusionem defendendam fa- tis sit, uti, & reliquis in questionibus de potentia abso- luta affirmatiuas: siquidem repugnantia ostensio, & pro- batio negantibus aliquid fieri posse absolute incumbit, quorum repugnantis adductis complanatis nihil contra affirmantes efficitur: tamen, cum plures aliæ repugnan- tiæ nobis ignotæ esse possint, absoluta possibilitas ex ad- ductarum complanatione non satis fundatur quovis- que positum medio probetur: solumque asseri cordatè in questionibus de potentia absoluta potest repugnantiam non apparere, cum adductæ omnes deprehendantur ina- nes: idcirco potentiam diuinæ voluntatis, ut ab odio peccati pro libito abistat non solum argumenti opposi- ti reiectione, sed positivè ratione à priori sic probo: Im- plicat voluntatem diuinam infinitam summamque, quoad affectus suos liberam, summamque, ut sic loquar sui poten- tiam ab obiecto, aut motivo essentia sua non infinito & diuino determinari ad exercitium affectus: atqui pecca- tum essentia sua infinitum obiectum diuinum & motiuum non est: ergo implicat voluntatem diuinam determinari à peccato ad affectum odij circa illud.

3. Maior est Theologicum principium necessarium ad demonstrandam libertatem diuinæ voluntatis in af- fectibus prosequutiuis bonorum creatorum: in quorum libero amore præoccupata est eualio de specificatione, seu obiecto primario, seu motivo omnis affectus diuini, quod non nisi infinita Dei bonitas est: siquidem eo non ob- stante affectus prosequutiuis erga non ita infinita bona creata libere quoad exercitium à Deo habentur: in illo autem essentia sua infinitum, & diuinum præoccupata etiam est eualio alia ex infinitate essentia sua, & sim- pliciter quam aliqui in malitia, seu offensa mortalis ad- mittunt: quia infinitatis essentia sua, & simpliciter con- ceptum non intellexere: contra quos alibi, nunc au- tem addito illo, & diuino vocum clusiones interclusi, ne hic eiusmodi doctrinam de malitia mortalis infinitate simpliciter, & essentia sua tom. 1. de Deo vno quæ idem

ac diuina infinitas est, (ut sepius controu. 1. 1. & 3. ostendi- di) intempestive confutarem. Secundo probatur: quia si ea necessitate quoad exercitium ferretur Deus in odium peccati, tota efficacia, vehementique necessario pecca- tum odio, sui impos, haberet: cum eo autem permissio- ni peccati (quam malo nostro experimur sapientem) lo- cus non esset: siquidem vehementissimum mali contrarij odium determinat illud habentem, ut viis omnibus sibi possibilibus mali eius aduentum, & existentiam auer- tat: uti experimentis quotidianis didicimus: Hinc etiam im- pugnari ea ratio quam didicimus n. 2. de determinatione Dei, quoad exercitium ad odium peccati ex sui amore, ut potè sui destructiuum, validius adhuc, impugnat, ut de se claret.

4. Dico secundo: Deus secundum sua necessaria præ- cise sumptus necessitatus quoad specificationem est ad odium peccati: in hac conclusione omnes Theologi conueniunt, debentque, qui successerint reliqui, conue- nire: est siquidem eadem, atque hæc Deus nequit amare peccatum, quæ est apud scripturam Concilia Patres & Theologos constans: cui enim aliter ex duobus con- trariis affectibus erga obiectum aliquid est impossibile est liber prolixus, in alterius vel alterutius exercitio de- efficientia sit, determinatus quoad speciem ad alterum af- fectum est. Est enim determinatio, ut si circa illud ver- sari affectu aliquo velit, huius speciei non autem speciei contrarie affectu versari necesse debet: ergo posita absoluta impossibilitate versandi circa obiectum aliquid amore est determinatio, & necessitas versandi circa illud affectu odij, si circa illud versari velit: atqui Deo; secundum necessitatem sua præcise sumpto, adest absoluta impossibilitas amo- ris peccati: ergo necessitas, quoad speciem ad odium peccati: subsumptum antecedens præter præfatum om- nigenæ autoritatis fundamentum probatur ex ratione 1. & 2. a nobis datis certam. n. 5. atque testimoniis Cle- mentis Alexand. & Augustini ibi contentis. Tercio: quia nulla, nedum diuina, voluntas secundum se sumptis in malum, ut malum ferri affectu amoris potest: Dixi *secundum se sumptis*: quia affectu odij inimicitie erga perso- nam aliam libere supposito, & præconcepto malum eius ipsi velle, quia malum ipsi est non solum possibile iudico, sed quotidie euenit. Hoc autem conclusioni nostre non aduersatur, quæ de Deo cum necessitatis solum consi- derato liberis affectibus cunctis nunc procedit. An vero id etiam in Deum cadere possit q. 1. videbimus.

5. Dico tertio: Deo conaturalius est peccati odium aliquod; imò, & necessarium moraliter quoad exerci- tium, si cum præhabitis de facto libere ab ipso affectibus consideretur: nempe Paterno ex parte sui affectu, quæ vult seruo nec solum fieri, sed beneficii voluntate, quæ nobis à scriptura & Patribus innotuit, omnes homines sal- uos fieri, dixi *odium aliorum* non adeo adhuc ex parte sua vehemens summe, & efficax, quantum ab eius voluntate concipi posset, ne ut dixi n. 3. sine via permissio peccati omnino præcludatur. Hoc probatur ratio Theologica ter- tia pro conclusione de facto certam. l. n. 4. ostenditque in- super prouidentia sufficientium de facto (quod ipsum de Angelis omnibus in via fuit) ex Paterno eiusmodi af- fectu: quæ autem de omnibus, & pro omnibus semper ex affectu aliquo prouidentia prouenit, non solum cona- turaliter, sed ex morali quadam necessitate procedit: Ita super & scripture loca, quæ vniuersum & indefinitum Deum peccata, & scelera, seu viam omnem iniquam, & iniqui- tatem odisse testantur: id enim ex aliqua saltem morali necessitate, & determinatione in Deo fore significat: con- tra tres huius certaminis conclusiones nihil momentaneum, vero similitudinis alicuius obici posse video: præter fun- damentum antiquiorum contra conclusionem primam à nobis non solum solum, sed confutatum, & diffi- cultum numero primo, & 3. siue: quare ad ea, quæ contra conclusionem de facto certaminis primi ob- iiciuntur venio.

6. obiciuntur primo plures Patres, referendi quæ- sita, qui id *Esau autem odio habuit*, & similia metaphorice dicta interpretantur: sed loquuntur plane de odio ini- micitiæ erga personas: de quo hic non agitur: ob- iicitur Thomiste pro aduersa citati rationem S. Thom.

1. contra gent. cap. 9. 6. odium, & amor propriè solum est de substantiis; atque peccatum subsistens non est: ergo nec in illud odium propriè Dei est: sed certè loquitur de odio inimicitie, & amore amicitie, qui solum erga substantias, seu personas est: alioqui neque accidentia physica, nec moralia bona, ut virtutes, Deus amaret, quæ exploratores substantias non sunt: quare, vel voce subsistentes posita à S. Thom. possent hi Thomistæ eius mentem, & rationis vim assequi. Secundo obijciunt ex eodem S. Thom. q. 12. de malo art. 4. corp. & 2. 2. q. 1. § 8. art. 4. corpore probante odium, quia vult malum proximi, seu personæ alterius, ut malum ipsius est, malus peccatum esse, quam iram, quæ malum alterius, non qua illi malum, sed qua bonum seu iusta vindicta est intendit: quo pacto solum vult Deus malum pœnæ peccatori, cum cum dicitur odio habere: ac proinde odium proprium non exercet: & hæc etiam ratio solum de odio inimicitie erga personam scilicet, potest probare non convenire propriè Deo, non autem de odio peccati, ut de se patet: vult absque vilo fundamento pro negante odium peccati propriè Deo convenire S. Thom. refertur, nec sine inconstantiæ nota: cum illud toties Deo convenire docetur: frustra igitur Nazari. 1. part. quæst. 2. art. 1. col. 3. & 4. Ferrara 1. contr. gent. ex his rationibus, tanquam S. Thom. sentent. negativam defendunt: contententes curæ e. eo, quod sit in Deo affectus omnis erga & se, & nos, amor, peccatum propriè non edisse cum inde potius illud odium conuincatur quia nociva ei quem amat, quæ nobis peccata sunt, debet odio habere.

7. Denique apparentius posset opponi odij & vniuersum omni affectus fugæ diuinæ voluntatis nullum specificatum esse posse: siquidem malum seu peccatum diuinum quid, aut Deus non est, sed quid creatum, & ab homine ipse loquendo factum ac prorsus extra Deum: ergo nullus affectus diuini potest esse specificatum: Consequenter probatur ex dictis de specificatio adæquato scientiæ & volitionis diuinæ, quod totum Deo intrinsecum & identitatum esse debere docuimus: ac Deus ab extrinseco, & creato aliquo quoad intrinsecum pendet: sed nec vult Deo intrinsecum potest esse odij aut fugæ specificatum: quicquid enim in Deo est lumen, atque infinitè bonum, & amabile & prosequibile à voluntate diuinæ est: ergo solum amorem, & profectionem voluntatis diuinæ potest specificare: non autem fugam & auersionem: sicut communis est profectionem boni esse naturæ suæ fugam, & auersionem mali: quare, si Deus omnis boni omni amorem suum specificat, bonitatemque suam intentionaliter obiectiue mouet, omnifugam & auersionem mali adæquate etiam specificat, & mouet. Cæterum amor boni formaliter odium mali non est: sed solum virtualiter: quatenus amantem boni actiue seu physice, ut in creatis, siue solum intentionaliter ut in Deo ad oppositum mali fugam, & auersionem affectiuam determinat: quæ fugæ huius, & auersionis affectiue, quæ diuersus in creatis ob amorem boni physice affectus, imò & physice affectus est, in Deo autem intentionaliter solum, diuersus affectus, & effectus, ut sæpe supra explicuimus, oportet specificatum, & motuum formale proximum assignare: quod inassignabile argumentum oppositum monstrare contendit.

8. Et quidem, si antiquorum verbis, & doctrinæ de moralis, & specificatiuis affectuum diuinæ voluntatis stemus difficile nos ab hoc argumento expediemus, quia Deo intrinsecum prorsus, & adæquate identitatum affectum, ab extrinseco peccato motiue pendere, & specificari contra diuinæ scilicet ob extrinseco omni independentiæ prærogatiuam Deo propriam) admittamus. Cæterum, si præcipue eorum menti, potius quam verbis intendamus, atque motui ac specificatiui obiecti rationem (quam non satis illi dispexerunt) in obiectis diuinorum affectuum didicimus, prælatæ oppositionis difficultas tota euanesceat: illi siquidem rationem specificandi à ratione mouendi ad affectum indiuisum, atque inseparabilem iudicantes, bonis etiam creatis rationem mouendi Deum ad amorem negarunt, ne illis rationem illum specificandi, ac diuini alicuius subinde à creatis obiectis dependentiam, vtopiè ab specificatiuis concederent: quare & eis obiectis rationem suam respectu

Christoph. de Ortega, de Deo Pno. Tomus II.

amoris Dei sibi ipsis, ac doctrinis suis, singulis quoque obiectis aduersantes, ut d. 3. vidimus: cum autem nos ibi rationem specificandi à ratione mouendi in obiectis, respectu cuiusvis diuini affectus, separabilem inuicem à ratione specificandi dilucide ostenderit, facile nos ab hoc argumento & instantia data expedimus. Mutua enim hac diuisione admittit totius affectus diuini specificatiuum diuinæ bonitas est: quia, ut ad creatam extenditur obiecta ob earum bonitatem, sit obiectum motuum, sed solum, quatenus diuinus amor ad Deum ipsum fertur: è contra verò creatam bona motuum obiectum bonitate sua amoris erga ipsa diuini sunt: quin illum specificent, ab ipsisque is amor in sui totius existentia pendet: quod ipsum in odio peccati, ab amore oppositi boni intentionaliter diuersi, contingit: qui totus specificatiuum adæquatum sui in Deo habet, quia obiectum motuum formale proximum sui habeat in Deo, quod tamen habet in peccato extrinseco, eiusque malitia, quin ab eis specificetur in suiue existentia dependeat: etsi actiue intentionaliter bonitatis amore diuino, cui physice identitatur, proueniat.

QVÆSTIO II.

An odium inimicitie erga mortaliter peccatores propriè in Deo admittendum?

Restringit quæstionis titulus odium inimicitie propriè Dei ad iam peccatores atque absolute existentia in peccato: de eis quippe possibilibus, vel solum possibiliter peccatoribus quæstio esse non potest cum ex generali nostro principio quod possibile qua possibile fuit pro eo statu præcisè non possit diuinum amorem terminare quod ipsum de odio argumenta ibi data suadent: tum etiam: quia odium Dei in peccatorem præcipua pœna peccatoris est & reliquarum origo & quam proinde absolute nondum absolute merenti infligere esset iniustum, Deoque subinde repugnans.

CERTAMEN I.

Doctorem sententiæ contrariæ referunt nostræque prima assertio.

R Viz noster d. 54. de voluntate sectione 3. num. 6. peccatores absolute tales pro clariore suæ in hac quæstione sententiæ probatione in tres classes, non immerito, diuisit: primam ex peccatoribus viatoribus prædestinatis, secundam ex viatoribus etiam peccatoribus, præcitis & reprobis: tertiam ex peccatoribus iam absolute post decessum in mortale in æternum damnatis composuit: satis autem fuerit eos in duas classes damnatorum pro eo æternæ damnationis statu, & viatorum pro statu adhuc viæ, siue reprobi, siue prædestinati sint diuidere: siquidem pro viatoribus cunctis rationes vniuersim inimicitie odij proprii Dei obiectum non esse probant (peculiari nostra pro prædestinatis numero 5. adhibenda excepta) si quid probent: etsi ex in prædestinatis clarius cluceant, non tamen ita, ut, si de viatoribus reprobis non probent, probare speciatim de prædestinatis peccatoribus possint: quare hæc solum diuisione peccatorum in classes duas de præsentis quægenus

2. Pater Vasquez 1. part. d. 84. cap. 3. n. 13. cum quo Arrubal. ad quæst. 20. numero 6. Herize d. 20. cap. 4. §. 1. docent Deum vniuersim peccatores omnes, pro illius

T 2 status